

Leerzame natuurles

Hoe de koop van een perceel grond voor de bouw van een huis kan leiden tot de opzet van een scholenprogramma. Het is het verhaal van een groep enthousiaste vrijwilligers. In voor- en najaar nemen deze natuurkenners leerlingen van groep zeven en acht mee voor een leerzame natuurles in het Ketliker Skar. En dat al tien jaar lang.

Tekst: Roely Boer

Aannemer Cor de Vries is de aanstichter van dit mooie initiatief. Op het achterste deel van het perceel, bijna grenzend aan het Ketliker Skar, lag voor zijn nieuwe huis een mooie poel. Als natuurliehebber wilde hij daar wat mee doen. Hij zocht contact met Ate Westra, hoofd van de christelijke basisschool in Oudehorne en later coördinator van het christelijk onderwijs in de regio. “Sy hawwe dit hiele projekt tegearre opsetten”, vertelt Riemer van der Lei, vrijwilliger van It Fryske Gea en één van de rondleiders van het

scholenprogramma. “Cor en Ate sochten kontakt mei It Fryske Gea en dy seach wol wat yn de gearwurking. Benammen ek om’t der op it terrein in natuermuorre makke wie.” Zo ontstond een plan om voor de basisscholen een natuurles samen te stellen met als ingrediënten de natuurmuur, een boswandeling en vissen op waterbeestjes. Samen met vrijwilliger Jaap Veenstra geeft Riemer in informatiecentrum It Beekpronkje tekst en uitleg over dit mooie programma.

Groepen zeven en acht

Inmiddels is het Scholenprogramma ‘It Ketliker Skar’ een vast programma voor veel leerlingen van de groepen zeven en acht. In eerste instantie was het opgezet voor alle basisscholen in de gemeente Heerenveen. Vanwege het succes kwamen daar ook scholen in de gemeenten Opsterland en Ooststellingwerf bij. Weststellingwerf werd ook benaderd, maar daar was al een schoolprogramma. De scholen komen meestal om het jaar zodat leerlingen van groep 7 een jaar later niet nog eens hetzelfde programma doen. De leerlingen gaan in kleine groepjes met een excursieleider op stap. Op die manier is er genoeg aandacht voor iedereen. Behalve Riemer, Jaap en Ate behoren ook Jaap Sinnema, Klaas Postma, Klaas Meekma, Bert Molema en ‘buurman’ Hendrik de Vries tot de vrijwilligers van het scholenprogramma. Cor de Vries is om gezondheidsredenen verhuisd naar Nieuwehorne en ook gestopt als vrijwilliger. Riemer: “Gelukkig stiet de nije eigener/bewenner fan it hûs folslein achter it programma.”

Gevarieerd programma

De dinsdag- en donderdagmorgen zijn voor het programma gereserveerd, van negen uur tot omstreeks twaalf uur. Er is een leuk en gevarieerd lesprogramma ontwikkeld met plaatjes van dieren en planten, bomen en hun bladeren en waterdiertjes plus een vragenlijst over bomen, vogels en andere bosdieren. Jaap: “De platen fan fûgels en bisten dy’t oerienkomme mei de fragelist hingje wy oan de beammen. Sa hinget in foto fan de beamotter (boommarter) dus oan de beam dêr’t it bist ek tahâldt.” Nestkastjes horen volgens It Fryske Gea niet in

een natuurbos, maar voor de educatie toont een drietal huisjes hoe de vogels hun nestjes maken. De natuur in voor- en najaar verschilt, dus is ook het lesmateriaal voor beide jaargetijden anders. De belangstelling voor de natuurlessen is groot. Al vroeg dit jaar stonden voor mei en juni al weer acht scholen genoteerd.

Dorpsscholen

Riemer: “Bern reagearje hiel ferskillend, de iene fynt it prachtich, wylst in oar der hielendal neat oan fynt. Gelukkig binne de measten wol motivearre. Ik ha mei in gewoane ekskurzje wol bern hân dy’t ek mei skoalle west hiene en alles noch wisten. Dat is hartstikke moai.” Jaap vult aan: “Dat jout dochs it gefoel datst goed wurk dochst. Ik hie ris in wat âlder famke yn ’e groep dy’t twa kear sitten bleaun wie. Ik fernaam wol dat se der neat oan fûn en sei dat ek tsjin har. Se fûn it allegearre mar wat lytsbernich. Doe’t ik útstelde om my dan mar te helpen, wie it klear.” Op de vraag of er verschil is tussen de scholen uit de plaats Heerenveen en de dorpsscholen luidt het antwoord luid en duidelijk ja. Jaap: “Fernimst it fuort.” Riemer: “Op doarpskoallen sitte bern neffens ús minder foar de telefyzje

en kompjûter.” Jaap: “Bern út ’e doarpen binne net benaud foar smoarge skuon, de measten baggerje sa it wetter yn.”

Rondje bos en poel

Tijd om eens te ervaren welk rondje de leerlingen lopen. Van de natuurmuur wandelen we naar een mooi bospad en slingeren een beetje door het bos. Daarna lopen we via een stiltebosje waar ook de nestkastjes hangen naar het land van boer Jongasma dat grenst aan het Ketliker Skar. Langs de rand van het weiland komen we bij de poel met de waterbeestjes. Daar staat ook de blokhut waar de kinderen drinken en koek krijgen. Riemer: “Dat dogge wy al fan begjin ôf oan en dat hâlde wy ek sa.”

